

En ægte boheme genopstår

At få fingrene i et stykke af italienske Gabriella Crespis design har i årevis været både umuligt og nærmest ubetaleligt. Heldigvis bliver hendes smukt svungne rattan nu genoplivet, så vi kan komme ned at sidde med kvinden, der havde en lige så stor personlighed som hendes møbler

TEKST MISSU SCHNEIDERMANN FOTO PR, ARCHIVIO GABRIELLA CRESPI

Det er danske Gubi, der har sat italienske Gabriella Crespis Bohemian-kollektion fra 1972 i produktion igen.

Man kan sige mange ting om designer Gabriella Crespi – og det kommer vi også til i det følgende, men skal man vælge én ting, der er kendetegnende for hende, må det være, at hun udelukkende arbejdede med ubegrænsede budgetter. For alt ved hende var stort. Hendes hatte, som hun efter eget udsagn bar for at afværge migræne, hendes personlighed, hendes idéer.

Fra sit hjem i Palazzo Cenci i Rom, som hun flyttede ind i i slutningen af 1960'erne, da hun blev skilt, holdt hun hof, naturligvis på den ubesværede, tilbagelænedede måde, for tidens jetset, der alle kom for at få en del af Gabriella Crespis luksuriøse stil og gode smag. I lejligheden med skyhøje lofter med freskomalerier fra det 15. århundrede fremviste hun sine futuristiske design og underholdt navne som Audrey Hepburn, Hubert de Givenchy og søsteren til shahen af Persien, som købte værker til familiens sommerpalads på Mauritius.

Crespi design var med andre ord for de få og er det stadig i dag, hvor de mest sjældne går for eksorbitante beløb på auktioner. Først blev hun kendt for skulpturer, gerne i form af dyr, skabt i bronze, messing og muranoglas, hun har lavet smykker, bestik og mindre boligtilbehør, som hun helt i begyndelsen gav til sine venner. Hendes datter, Elisabetta Crespi, har fortalt til Vogue: “Det var unikke ting, meget chikke, lidt barokke og med en særegen energi.”

Det opdagede modehuset Dior og købte nogle af hendes værker til deres Paris-butik, hvilket hurtigt udviklede sig til, at hun begyndte at lave tilbehør til

boligen og bordet til butikkens kunder. Sit allerstørste design skabte hun med sine møbler, og med sin kompromisløse tilgang til æstetik, form og kvalitet samt foragten for noget så profant som budgetter, tiltrak hun en kundeskare bestående af navne som Grace Kelly og Elizabeth Arden, ligesom det venskab, hun etablerede med familien bag Tiffany's, åbnede døren til USA. Ovre hos hendes kolleger i den italienske designverden rynkede de dog lidt på næsen og så hende ifølge journalist og forfatter til bogen “Gabriella Crespi: Arte e Materia”, Pierluigi Masini, som “en fin dame, der laver ting”.

“Hun fik aldrig plads i Domus (italiensk arkitektur- og designmagasin, grundlagt i 1928 af bl.a. arkitekten Gio Ponti, red.), mens det blev redigeret af Gio Ponti,” mener han.

Det ydmyge materiale

Anerkendelse af sine kolleger behøvede Gabriella Crespi heldigvis ikke. Nærmest flabet dekadent brugte hun rattan og bambus i kombination med metaller, overvejende messing, til sine møbeldesign. Materialer, der ikke i sig selv skriger luksus, men som med Crespi ord er både stærke og fleksible, og som hun gav de elegante og organiske former, der gør, at du den dag i dag ikke opfatter rattan- og bambusmøbler som noget, der kun hører til under åben himmel eller alene som en praktisk foranstaltning.

Om kærligheden til og valget af rattan til sine design har Crespi selv udtalt: “Jeg ville skabe solens hus. Jeg kunne ikke andet end

at gøre det med rattan og bambus; materialer, jeg holder meget af, fordi de kombinerer styrke og smidighed, varmen i de bløde toner og ikke mindst kvaliteten i, at lyset kan strømme igennem. De meget lange rør giver et indtryk af det uendelige og det undefinerbare, ligesom krat, der rejser sig mod himlen.”

Det skyldes ikke mindst hendes stærke kærlighed til godt håndværk, og sammen med dygtige håndværksmestre strakte hun de naturlige materialer til det yderste og gjorde på den måde det demokratiske og ukostbare til noget af verdens mest eksklusive design i løbet af 1970'erne, som er både nærmest ubetalelige og uopdrivelige i dag. Og i anledning af 100-året for Gabriella Crespis fødsel (hun døde i en alder af 95 i 2017), hylder den danske designvirksomhed Gubi den italienske designer ved at genoplive fire af hendes design fra 1972: En trepersoners sofa, en loungestol, en ottoman og en gulvlampe.

Stadig lige relevant

Bohemian 72'-kollektionen er *all about rattan* og alt det, Crespi kunne få ud af den. Men det er ikke bare sådan lige til at få lov at sætte Gabriella Crespis design i produktion. I dag er det Gabriella Crespis datter, Elisabetta Crespi, der styrer moderens arkiver og rettigheder. Det er altså hende, der takker enten ja eller, som i de fleste tilfælde, nej til et samarbejde. Gubi fik et ja.

“Vi har bevist, at vi kan det her; genintroducere historiske design til en ny tid og skalere dem til den moderne bolig, med vores produktion af bl.a. Pierre



Gabriella Crespis eget hjem fotograferet i slutningen af 1970'erne.

ELAINE MAYERS SALKALN/ARCHIVIO GABRIELLA CRESPI



Gabriella Crespi blev kendt for sin gennemførte stil – både i sit arbejde og personligt.

ARCHIVIO GABRIELLA CRESPI

Sidebord, rattan og messing. Ca. 1970. Solgt på auktion hos Wright i 2013 for 82.000 kr.



Paulin og Greta M. Grossman. Og der er et værdifællesskab mellem os og det, Gabriella Crespi stod for – nysgerrighed, mod, kreativitet. Derfor bliver samarbejdet uforceret, Crespis design passer ind i det, vi står for, og den vej, vi gerne vil,” forklarer Marie Kristine Schmidt, chief marketing officer hos Gubi, som er stolt af, at de kan præsentere møbler, som aldrig tidligere har været tilgængelige for et bredere publikum i private hjem.

“Gabriella Crespi var jo den vildeste! Jo mere man sætter sig ind i hendes historie, hendes design og hendes indretninger, jo mere forstår man, hvor relevant hun er også i denne tid. Hun var eklektisk, enormt kultiveret og sofistikeret, og hun havde en tiltrækningskraft, som samlede interessante mennesker om hende. Hendes arbejde ligger i det skulpturelle felt og er i høj grad præget af det *bohemian*

life, hun levede. Der er noget flydende og let ved hendes udtryk, som mange af os længes efter,” siger Marie Kristine Schmidt, der peger på, at efterspørgslen efter design, der kan fungere både ude, inde og i overgangen mellem dem, er større end nogensinde, og at køberne ikke er villige til at gå kompromis med hverken komfort eller æstetik. Naturligvis er et af kravene til at producere Gabriella Crespis design, at der ikke bliver gået på kompromis. Derfor er hvert møbel og hver lampe håndlavet ud fra tegninger og forme. Alt sammen i samarbejde med Elisabetta Crespi, der sikrer designets oprindelige udtryk.

Rejsen ind til sig selv

Der løber en rød tråd gennem Crespis univers, en inspiration fra og en længsel efter Østen, en vis spiritualitet fornægter sig heller ikke. Alligevel kom det

bag på de fleste, da Crespi som 65-årig i 1987, på toppen af sin karriere og velmagt, pakkede en sovepose og drog til Indien for at følge sin guru Shri Muniraji på en spirituel rejse. Datteren Elisabetta har fortalt til Vogue, at hendes mor siden sin ungdom havde oplevet “en stærk rastløshed”, og at “hendes liv blev forandret, da hun mødte Shri Muniraji”. Crespi boede i en lille by i Himalaya, hvor hun mediterede, dyrkede yoga og i lange perioder ikke talte. Rejsen, som blev beskrevet som rejsen ind til hende selv, varede i 20 år og endte kun, fordi hun i 2007 havde et fald og vendte tilbage til Italien. Der sad hun ikke stille, men reintroducerede nogle af sine tidligere design, som hun præsenterede som 93-årig i 2015 på Salone del Mobile. Stadig lige så chik som i 1970'erne med nu grå lange lokker, store solbriller og, selvfølgelig, bredskygget hat. ●

“Jeg ville skabe solens hus. Jeg kunne ikke andet end at gøre det med rattan og bambus; materialer, jeg holder meget af, fordi de kombinerer styrke og smidighed, varmen i de bløde toner, og ikke mindst kvaliteten i, at lyset kan strømme igennem. De meget lange rør giver et indtryk af det uendelige og det udefinerbare, ligesom krat, der rejser sig mod himlen”

Gabriella Crespi, designer

Bohemian 72-kollektionen fra Gubi består af Lounge Chair, fra 16.999 kr. Sofa, fra 34.999 kr. Floor Lamp, Gubi, 6999 kr. Ottoman, fra 9999 kr.

